

Rakennusvalvonnan ajankohtaisseminaari 2018

Kommenttipuheenvuoro

**Projektinjohtaja, esteettömyysasiamies Pirjo Tujula
Helsingin kaupunki
5.2.2018**

- Asetuksessa ei mainita lainkaan yleisten alueiden esteettömyyttä. Niistä ei ole olemassa mitään sitovia vaatimuksia.
- Myös näkövammaan edellyttämät ympäristön välttämättömät esteettömyysvaatimukset puuttuvat kokonaan.
- Samoin opastukseen ja opasteisiin liittyvä normisto.
- Edellä listatut asiat on hyvä lisätä ympäristöministeriön ohjeeseen.

- Asetuksen soveltaminen muissa kuin uuden rakennuksen rakentamisen tilanteissa rajoittuu rakennusluvan kohteena olevan toimenpiteen piirissä oleviin rakennuksen osiin. Esimerkiksi jos rakennusluvan varainen korjaustoimenpide kohdistuu hallintorakennuksen eteis- ja aulatiloihin ja sen yhteydessä esteettömyyden parantamisen arvioidaan olevan tarkoituksenmukaista, asetusta sovelletaan eteis- ja aulatilojen korjauksiin. Asetuksen soveltaminen ei kuitenkaan tällöin ulotu eteis- ja aulatilojen ulkopuolelle tiloihin, joissa ei tehdä kyseisen luvan piirissä olevia toimenpiteitä.

- Asuinkerrostalojen osalta on huomattava, että asetuksen soveltaminen muuhun kuin uuden rakennuksen rakentamiseen, on rajattu rakennuksen yleisiin tiloihin eikä näin ollen koske esimerkiksi yksittäisen asunnon hygienia-tilojen muutostöitä.
- Muutostöitä ei pitäisi rajata vain asuinrakennusten yhteistiloihin vaan esteettömyys tulee ottaa huomioon myös esimerkiksi putkiremonteissa.
- Rakennukseen johtavan kulkuväylän leveydeksi on määritelty 1200 mm. Tämä mitta ei riitä pyörätuolin kääntämiseen tai vastaantulijan kohtaamiseen.

- SuRaKu-projektissa talvikunnossapidetyn reitin suositeltavaksi leveydeksi määriteltiin 2300 mm. Tämä kannattaa lisätä ympäristöministeriön ohjeeseen.
- Ulkotilassa sijaitsevan kulkuväylän kaltevuus saa olla enintään viisi prosenttia (1:20). Asetuksessa ei ole esitetty, miten toimitaan, jos maastonmuodot eivät mahdollista tähän kaltevuuteen pääsemistä. Tämä on hyvä täsmentää sekä ympäristöministeriön että Helsingin kaupungin ohjeessa.
- Pykälän 2 momentissa ei ole velvoiteta järjestää rakennukselle autopaikkaa edes liikkumisesteiselle, mikäli rakennuksella ei muutoin ole autopaikkoja. Tämä vaikeuttaa ja jopa estää sekä liikkumisesteisen asukkaan, että vammaisen vierailijan liikkumista.

- Saattoliikenteen pysähtymispaikasta, sijainnista ja merkitsemisestä tulee laatia yksiselitteinen normi.
- 400 mm vähimmäisetäisyyden säätäminen oven avautumispuolen ja seinän sisänurkan tai muun kiinteän esteen välille on erittäin hyvä lisäys nykyisiin vaatimuksiin. Samoin vaatimus ulko-oven edessä olevan tasanteen vähimmäisleveydestä 1500 mm lisää sisäänkäynnin turvallisuutta.
- Vaatimus yhdestä esteettömästä asuntokohtaisesta ulkotilasta on erittäin hyvä lisäys, koska se voi olla pyörätuolin tai rollaattorin käyttäjälle ainoa mahdollisuus päästä ulos.

- Asetuksessa ei ole määritelty wc-tilojen tarpeellista määrää. Ehdotan, että tarpeellinen määrä wc-tiloja täsmennetään ympäristöministeriön ohjeeseen seuraavasti: muissa kuin asuinrakennuksissa joka kerroksessa ja jokaisen toiminnallisen kokonaisuuden yhteydessä tulee olla ainakin yksi esteetön wc-tila.
- Asetuksessa ei ole määritelty wc-tilojen varusteita. Ehdotan, että tekeillä olevaan ympäristöministeriön ohjeeseen lisätään ainakin seuraavat varusteet: käsituet kiinnitetään seinään, oven sulkemiseen tarvitaan vaakasuora vedin saranapuolelle, käsisuihkua on kyettävä käyttämään wc-istuimelta ja seiniin tarvitaan tukikaiteet.

- Myös hälytysjärjestelmästä tarvitaan ohjeet.
- Kokoontumistilojen tilamäärittelyt ovat asetuksessa kohtuulliset, mutta esimerkiksi metro- / bussi- ja rautatieasemien odotustilat on hyvä lisätä ympäristöministeriön ja Helsingin kaupungin ohjeeseen.
- Ympäristöministeriön ohjeeseen kannattaa myös lisätä vanhuspalveluyksiköiden kokoontumistilat, kerhotilat yms. joissa ei valitettavasti ole useinkaan kiinteää äänentoistoa ja joissa ikääntyneet sekä liikkumis- ja toimimisesteiset kokoontuvat.